

بررسی ارتباط گیرنده‌های استروژن، پروژسترون و HER-2 با عوامل

پروگنوستیک در مبتلایان به سرطان پستان

دکتر حمیدرضا میرزایی^۱، دکتر افسانه صباحت^۲، فاطمه نصراللهی^۳، لادن محمدی یگانه^۲

۱- استادیار، گروه رادیوتراپی انکولوژی، مرکز تحقیقات سرطان، بیمارستان شهدای تجریش، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۲- دکترای عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی تهران

۳- کارشناسی ارشد، مرکز تحقیقات سرطان، بیمارستان شهدای تجریش، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

سابقه و هدف: از آنجا که گیرنده‌های ER، PR و HER-2 نقش مهمی در پیش‌بینی پاسخ به درمان و پیش‌آگهی بیماران مبتلا به سرطان پستان دارند و در حال حاضر مطالعات درباره این فاکتورها و ارتباط آنها با مشخصات دموگرافیک و کلینیکی بیماران در کشور ناکافی است، این مطالعه با هدف بررسی ارتباط گیرنده‌های استروژن، پروژسترون و HER-2 با عوامل پروگنوستیک در مبتلایان به سرطان پستان مراجعه‌کننده به بیمارستان شهدای تجریش تهران در سال ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ انجام شد.

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی-مقطعی در سالهای ۸۴-۸۳ بر روی ۱۳۸ بیمار زن مبتلا به سرطان پستان از نوع Infiltrating ductal carcinoma که به بخش رادیوتراپی و انکولوژی بیمارستان شهدای تجریش مراجعه کرده بودند انجام شد و کلیه اطلاعات از پرونده بیماران اخذ گردید.

یافته‌ها: ارتباط معنی‌دار آماری بین گیرنده‌های ER، PR، HER-2 و سن بیمار، اندازه تومور و وضعیت درگیری غدد لمفاوی مشاهده نشد. همچنین بین گیرنده‌های هورمونی ER و PR با گرید تومور ارتباطی معنی‌دار آماری وجود نداشت. اما بیماران HER-2 مثبت با تومورهای با گرید بالاتر مواجه بودند ($p < 0.05$). نیز بین گیرنده‌های ER، PR و گیرنده HER-2 ارتباط آماری معنی‌دار وجود نداشت. ارتباط بین تومورهای Triple negative (ER-/PR-/HER2-) و سن، اندازه تومور، وضعیت درگیری غدد لمفاوی و گرید تومور معنی‌دار نبود.

نتیجه‌گیری: چنین به نظر می‌رسد بیمارانی که وضعیت گیرنده HER-2 در آنها مثبت می‌باشد تومورهایی با گرید بالاتر دارند، به عبارتی با قدرت تکثیر و تهاجم به سایر نقاط بیشتر و احتمالاً طول عمر کوتاهتری مواجه می‌باشند.

واژگان کلیدی: گیرنده‌های ER، PR و HER-2، عوامل پروگنوستیک، سرطان پستان

لطفاً به این مقاله به صورت زیر استناد نمایید:

Mirzaei HR, Sabahat A, Nasrollahi F, Mohammadi-Yeganeh L. Correlation between ER, PR, HER2 receptors and prognostic factors in breast cancer. *Pejouhandeh* 2010;15(4):152-6.

مقدمه

سرطان پستان شایعترین سرطان زنان و دومین علت مرگ و میر ناشی از سرطان در زنان بعد از سرطان ریه در آمریکا (۱) و مسؤول ۲۰٪ مرگهای ناشی از سرطان در زنان است (۲). در ایران نیز شایعترین بدخیمی در زنان و دومین علت مرگ بعد از سرطان معده می‌باشد (۳). سالیانه بیش از یک میلیون مورد سرطان پستان در دنیا تشخیص داده شده و بیش از ۵۰۰ هزار نفر در اثر این بیماری فوت می‌کنند (۴). عوامل زیادی در تعیین پیش‌آگهی و پیشگویی نتیجه درمان و طول عمر بیماران نقش دارند که مهمترین آنها شامل وضعیت گیرنده‌های استروژن (ER)، پروژسترون (PR) و HER-2 (Human epidermal growth factor 2)، اندازه تومور، گرید هیستولوژیک تومور، وسعت درگیری غدد لمفاوی و سن بیمار می‌باشد (۵). مطالعات نشان داده است که بیماران مبتلا به سرطان پستان که وضعیت گیرنده‌های ER و PR در تومور آنها مثبت می‌باشد بعد از تشخیص بیماری با خطر مرگ و میر

بیشتر و احتمالاً طول عمر کوتاهتری مواجه می‌باشند.

^۱نویسنده مسؤول مکاتبات: فاطمه نصراللهی؛ تهران، میدان تجریش، بیمارستان شهدای تجریش، مرکز تحقیقات سرطان؛ پست الکترونیک: n.fatemeh@yahoo.com